

Operacje na plikach

ls – wyświetla zawartość katalogu
ls -al – wyświetla katalog z ukrytymi plikami
cd dir – zmień katalog na *dir*
cd – zmień katalog na home (domowy)
pwd – pokaż aktualny katalog
mkdir dir – utwórz katalog o nazwie *dir*
rm file – usuń plik *file*
rm -r dir – usuń katalog *dir*
rm -f file – siłowe usunięcie pliku *file*
rm -rf dir – siłowe usunięcie katalogu *dir**
cp file1 file2 – skopiuj plik *file1* na plik *file2*
cp -r dir1 dir2 – skopiuj katalog *dir1* na *dir2*;
 jeżeli nie istnieje utwórz *dir2*
mv file1 file2 – zmień nazwę lub przenieś plik
file1 na *file2*; jeżeli *file2* jest istniejącym katalogiem,
 przenieś *file1* do katalogu *file2*
ln -s file link – utwórz łącze *link* do pliku *file*
touch file – utwórz lub uaktualnij plik *file*
cat > file – wpisz do pliku *file*
more file – wyświetl zawartość pliku *file*
head file – wyświetl pierwsze 10 linii pliku *file*
tail file – wyświetl ostatnie 10 linii pliku *file*
tail -f file – wypisywanie nowych danych z pliku
file kiedy ten rośnie, zaczynając od 10 ostatnich linii

Zarządzanie procesami

ps – wyświetl twoje aktualne procesy
top – wyświetl wszystkie działające procesy
kill pid – zniszcz proces o numerze *pid*
killall proc – zniszcz wszystkie procesy *proc* *
bg – wyświetl zatrzymane lub działające w tle
 zadania; przywróć zatrzymane zadanie
fg – przywróć najpopularniejsze zadanie
fg n – przywróć zadanie *n*

Dostęp do pliku

chmod octal file – zmień dostęp do pliku *file* za
 pomocą wartości, które są używane osobno dla
 użytkownika, grupy i innych:

- 4 – odczyt (r)
- 2 – zapis (w)
- 1 – uruchamianie (x)

Przykłady:

chmod 777 – rwx dla wszystkich
chmod 755 – rwx dla właściciela, rx dla grupy i
 innych. Po więcej opcji czytaj **man chmod**.

SSH

ssh user@host – dołącz do *host* jako *user*
ssh -p port user@host – dołącz do *host* na porcie
port jako *user*
ssh-copy-id user@host – dodaj twój klucz do *host*
 dla *user* aby umożliwić logowanie bez hasła

Szukanie

grep pattern files – szukaj *pattern* w plikach *files*
grep -r pattern dir – szukaj rekurencyjnie
pattern w katalogu *dir*
command | grep pattern – szukaj *pattern* w
 wydruku polecenia *command*
locate file – znajdź położenie pliku *file*

Informacje o systemie

date – pokaż aktualną datę i czas
cal – pokaż kalendarz tego miesiąca
uptime – pokaż czas działania komputera
w – wyświetl kto jest podłączony
whoami – jako kto jesteś zalogowany
finger user – wyświetl informacje o *user*
uname -a – pokaż informacje o jądrze
cat /proc/cpuinfo – informacje o procesorze
cat /proc/meminfo – informacje o pamięci
man command – pokaż podręcznik o *command*
df – pokaż zajętość dysku
du – pokaż zajętość katalogu
free – pokaż zajętość pamięci i swap
whereis app – pokaż lokalizację *app*
which app – pokaż która *app* będzie uruchomiona

Kompresja

tar cf file.tar files – stwórz plik tar nazwany
file.tar zawierający *files*
tar xf file.tar – rozpakuj pliki z *file.tar*
tar czf file.tar.gz files – stwórz plik tar z
 kompresją Gzip
tar xzf file.tar.gz – rozpakuj tar używając Gzip
tar cjf file.tar.bz2 – stwórz plik tar z
 kompresją Bzip2
tar xjf file.tar.bz2 – rozpakuj używając Bzip2
gzip file – spakuj *file* i nazwij *file.gz*
gzip -d file.gz – rozpakuj *file.gz* do *file*

Sieć

ping host – pinguj *host* i wyświetl wynik
whois domain – pobierz informację whois o *domain*
dig domain – pobierz informację DNS dla *domain*
dig -x host – pobierz informacje zwrotne o *host*
wget file – pobierz *file*
wget -c file – kontynuuj zatrzymane pobieranie

Instalacja

Instaluj ze źródła:

./configure

make

make install

dpkg -i pkg.deb – instaluj paczkę (Debian)

rpm -Uvh pkg.rpm – instaluj paczkę (RPM)

Skróty

Ctrl+C – zatrzymuje aktualne polecenie
Ctrl+Z – zatrzymaj aktualne polecenie, przywróć za
 pomocą **fg** na pierwszy plan lub **bg** na tło
Ctrl+D – wyloguj się z sesji, podobne do **exit**
Ctrl+W – kasuje jedno słowo w aktualnej linii
Ctrl+U – kasuje całą linię
Ctrl+R – pisz aby przywołać najczęściej używane
 polecenie
!! – powtórz ostatnie polecenie
exit – wyloguj się z aktualnej sesji

* używaj z dużą ostrożnością.